ANUL IX No. 2852 · EDIȚIA A TREIA · VINERI 4 OCTOMBRIE 1896

NUMERUL 10 BANI

ABONAMENTELE

INCEP DE LA 1 ȘI 15 ALE FIE-CAREI LUN și se plătesc tot-d'a-una înainte

In București la Casa administrației
In Județe și Streinătate prin mandate poștale
Un an în Țară 30 Lei, în Streinătate 50 Lei
Șase luni 15 " " " 25 "
Trei luni 8 " " " 13 "

Un număr în streinătate 20 bani

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZĂ

Adevĕrul

Să te rerești Romîne de cuiŭ strein în casă!
V. Alexandri

NUMERUL 10 BANI

ANUNCIURILE
In BUCUREȘTI și JUDEȚE se primesc numai la ADMINISTRAȚIE
In STREINATATE, direct numai la administrație și la toate Oficiile de Publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 0,30 b. linia
" " " III . . . . 2,— lei "
" " " II . . . . 3,— " "

Un număr vechiŭ 20 bani

ADMINISTRATIA
PASAG. BĂNCEI NATIONALE (TELEFON No. 25)

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACTIA
PASAG. BĂNCEI NATIONALE (TELEFON No. 125)

Ghenadie și regele

Tribunul și Ghenadie

Cestiunea fostuluĭ mitropolit Ghenadie se pare că din noŭ vine în discuțiunea publică. Conservatoriĭ încep să o agite, ĭar D. Fleva se pregătește a da ĭarășĭ asalt guvernuluĭ colectivist pe această temă nenorocită.

Noĭ ceștia de la *Adevĕrul* nu sîntem prietenĭ nicĭ cu fostul mitropolit și maĭ puțin încă prietenĭ aĭ guvernuluĭ D-luĭ Dim. A. Sturdza. Din potrivă, dacă avem pentru cine-va simpatie, ar fi poate pentru D. Fleva, în amintirea ministeriuluĭ săŭ și a apucăturilor democratice de carĭ a dat dovadă cu această ocaziune.

Cu toate aceste, trebuĭe să declarăm că nu pricepem pe *tribunul poporuluĭ*. Pe conservatorĭ îĭ înțelegem perfect. Eĭ vor să răstoarne pe liberalĭ ca să vină dînșiĭ la putere, și în politică, cum ca se face în țara romînească, mijloacele nu se aleg. Nicĭ colectiviștiĭ nu aŭ fost maĭ scrupuloșĭ cînd aŭ agitat lumea pe tema legeĭ *maximuluĭ*, a legeĭ *minelor* și a cestiuneĭ naționale. De ce eĭ ar fi maĭ scrupuloșĭ? Aŭ combătut pe Ghenadie și l-aŭ arătat lumeĭ ca pe un ordinar potlogar. Azĭ, din potrivă, îl arată lumeĭ ca pe un sfînt martir. Dar ce are a face această contrazicere? Nu e prima și nu va fi ultima și apoĭ în acest caz sînt și colectiviștĭ carĭ aŭ apărat pe Ghenadie la început și apoĭ aŭ ajuns să-l acuze pînă și de-a fi fost tovarăș de hoție cu ocnașul Mărgăritescu.

Conservatoriĭ, pentru a slăbi pe colectiviștĭ și a se apropia eĭ de putere, aŭ întors cojocul în cestiunea Ghenadie și, cum am zis, pe dînșiĭ îĭ pricepem foarte bine.

Sînt politicianĭ ordinarĭ, și ca atare fac tot ce pot ca să nu-șĭ dezmintă această denumire dispreṭuitoare.

Dar D. Fleva? D-sa nu aspiră la acest titlu, D-sa ne afirmă că are un bagagiŭ de reforme, ne anunță al căturea unuĭ program și de curînd s'a văzut reprezintat printr'un om devotat al D-sale și care îĭ reflectează ideile, la întrunirea de la *Dacia*, în care s'a cerut desființarea armateĭ permanente.

Ce interes are dar D. Fleva ca să-șĭ asocieze soarta politiceĭ sale cu aceea a luĭ Ghenadie? E inutil și pentru D-sa și pentru țară, să o agite pe o temă de persoane și încă a uneĭ persoane pătate.

Și chĭar presupunînd că cestiunea Ghenadie ar fi o cestiune simpatică, aŭ nu sînt mult maĭ simpatice și maĭ bune de exploatat cestiunile marĭ ale veacuuluĭ, reformele economice și politice carĭ interesează pînă la ultimul grad, clasele numeroase ale celor săracĭ și obijduițĭ?

Nu pricepem pe D. Fleva pentru ce D-sa, așa cum a luat-o, se face hamalul ridicol al conservatorilor. Iĭ va aduce la putere cum a adus pe liberalĭ și va rămîne ĭarășĭ în opozițiune, cu speranța ca din noŭ să aducă la cîrma țăreĭ pe colectiviștĭ și așa maĭ departe, reeditînd vechĭul basm al *cocoșuluĭ*—care n'are nicĭ început, nicĭ sfîrșit.

De alt-mintrelea D. Fleva se joacă imprudent cu focul. Nu se gîndește D-sa că această specializare în politica ghenadistă, îĭ poate juca festa ca să rămînă pentru toată viața cu ponosul de *omul luĭ Ghenadie* și cu această specialitate?

Chestiunea aceasta însă, va trece ca altele multe, și D. Fleva, care n'a știut să profite ca să se pună în curent cu altele, va rămînea tot la detronarea mitropolituluĭ și la apărarea dogmelor bisericeștĭ și a credințeĭ strămoșilor.

Tribunul ar trebui să mediteze aceste sincere observațiunĭ.

In patima sa impetuoasă însă, maĭ poate medita D-sa?

Const. Mille.

SATIRA POLITICA

O aniversară

Citesc într'un ziar din Capitală cum că astă-zĭ, 3 Octombre, episcopul Partenie va oficia un Te-Deum la Mitropolie pentru a serba aniversara de un an de cînd a devenit Palladi ministrul peștilor din Romînia.

Programul acesteĭ sărbătorĭ este foarte interesant. Iată-l:

De dimineață toțĭ membriĭ devotațĭ aĭ partiduluĭ vor porni pe jos din grădina Cișmegiuluĭ și se vor duce la Mitropolie, unde Partenie va cînta o slujbă cu sughițurĭ.

In urmă, membriĭ vor merge la clubul liberal, unde se va juca o maca de onoare. Roveul îl va tăĭa Gogu Cantacuzino cu fondurile statueĭ luĭ I. Brătianu.

Apoĭ procesiunea va urca în Dealul-Spireĭ și va trage o veselie cu spume și cu vin de 60 de banĭ kilu.

La urmă, Partenie va oferi un șpriț de onoare la domiciliul săŭ, unde cucoana Păunica care de cînd se caută cu irigatoriul luĭ Ghenadie a devenit sănătoasă—va primi pe musafirĭ cu toate grațiile ce'ĭ sînt cunoscute.

Maĭ multe furgoane ale primărieĭ vor staționa afară, pentru a conduce la domiciliŭ pe ceĭ trecuțĭ cu gluma.

Vax.

GĂGĂUȚĬ

Dacă guvernul D-luĭ Sturdza ar fi un guvern numaĭ de reacționarĭ și de ordinarĭ politicianĭ, de sigur că nu am avea de ce să facem mare caz. Așa sînt toate guvernele noastre, asta este nota caracteristică a partidelor zise istorice.

Nota originală însă a cabinetuluĭ actual este complectă incapacitate, neputința nu numaĭ de-a guverna țara, dar absoluta neputință de-a *guverna chĭar și partidul colectivist*.

Privițĭ ce să întâmplă la Galațĭ. Guvernul, de aproape șase lunĭ de zile, luptă din răsputerĭ să împace pe colectiviștiĭ din localitate și toate încercările rămân fără rezultat. In aceste împrejurărĭ nu se poate găsi un prefect, nu e posibil să se găsească un primar, nu e chip să facă noĭ alegerĭ comunale de frica opozițiuneĭ care va profita de slăbiciunea și diviziunea colectivitățeĭ gălățene.

E un adevărat scandal public cestiunea Malaxa, care nu poate fi rezolvată din cauza certurilor guvernamentalilor.

Și ceea ce se întâmplă la Galațĭ, se întâmplă peste toată țara, unde lupta azĭ nu maĭ este între opozițiune și guvern, ci între fracțiunile colectiviste carĭ se luptă de la împărțirea putereĭ și a sfântuluĭ budget.

E natural ca un guvern care nu-șĭ poate guverna partidul, să fie incapabil să guverneze o țară întreagă și guvernul D-luĭ Sturdza n'a dat de cât prea multe dovezĭ de absolută incapacitate și lipsa celuĭ maĭ elementar bun simț politic.

Și dacă acest găgăuțizm se manifestează acum când corpurile legiuitoare sânt închise, ce se va întâmpla peste o lună și jumătate, când parlamentul se va deschide și când imbecilii carĭ ne guvernează se vor găsi între două focurĭ, acela al opozițiuneĭ și acela al prietenilor lor, carĭ vor cere să li se dea țara pe mână și se vor lua și maĭ crîncen la ceartă de la pradă?

Sfinx.

REFECURI

O dezmormîntare

Romînul află din Galațĭ că D. Stolojan, mergînd spre a căuta să împace grupurile nemulțumite, a arătat preferință marcantă pentru D-niĭ Pleșnilă, *Bujilă*, etc., benchetuind cu aceștia și luîndu-ĭ în vagonul ministerial; la Brăila aceasta a nemulțumit și maĭ mult pe cele-l'alte grupurĭ, și publicul, văzînd preferința ministruluĭ, își spunea că prin aceasta D. Stolojan a voit să desemneze cuĭ va încredința pe viitor comuna și județul.

Nu știm cine poate fi corespondentul atît de bine informat al *Romînuluĭ* în Galațĭ. Ceea-ce știm pozitiv, e că Bujilă despre care se vorbește în informațiunea organuluĭ fiuluĭ luĭ Rosetti, a murit de vr'o cîțĭ-va anĭ și, ce e maĭ mult, răposatul era un conservator convins.

Se poate însă ca D. Stolojan să fi reușit a dezmormînta pe Bujilă și să-l desemneze prin preferința ce ĭ a dat ca pe unul căruĭa va încredința pe viitor comuna Galațĭ saŭ județul Covurluĭ. In cazul acesta, aceĭ carĭ aŭ afirmat că D. Stolojan n'a făcut nicĭ o ispravă la Galațĭ, aŭ mințit cu bună știință.

Iar *Romînul*, din două vorbe și o colosală neștiință, a tranșat cestiunea Galaților.

Alt-fel, poate, se eterniza chestia.

Burghiŭ.

Năzdrăvăniile zileĭ

Malaxache și Manolache

Plecarea luĭ Manolache de la Galațĭ, a fost prilejul uneĭ quasi-inundațiunĭ. Cînd fluierul locomotiveĭ sună ora fatală, ora crudeĭ despărțirĭ, Malaxa începu să buhăĭască, să-șĭ ude ochiĭ, să dea semne electrice de disperare.

Discursul luĭ Malaxache a fost tragic. Malaxache exprimă luĭ Manolache marile sale regrete că nu-ĭ poate pune la dispoziție unul din tramwaiele electrice pe carĭ le-a șterpelit și, în acelaș timp, îĭ propune să maĭ tragă o ultimă dușcă la „botul caluluĭ“.

Ultimul mișmaș fu foarte melancolic, apoĭ Malaxache rămîne în tocmaĭ ca și Calipso inconsolabil de plecarea luĭ Manolache. In durerea luĭ, omul-tramwaĭ se crede nenorocit că n'are amîndouă picĭoarele, pentru ca dintr'o singură săritură să vie la Bucureștĭ, spre a împlînta industria Malaxiteĭ.

Singura consolație a luĭ Malaxache este că nu va eși de la primărie cu mînele goale.

Vardalabum.

Legea D-luĭ Poni

D. Poni împreună cu cîțĭ-va funcționarĭ superiorĭ aĭ ministeruluĭ instrucțiuneĭ publice, lucrează la alcătuirea proĭectuluĭ de lege pentru reforma legeĭ de organizare a învățămîntuluĭ secundar.

După cît am aflat— și nicĭ nu poate fi alt-fel — în mare parte proĭectul D-luĭ Poni este o copie a proĭectuluĭ alcătuit de către D. Dim. Sturdza la 1886.

Orĭ cum ar fi, materia pe care o reguleaza noul proĭect de lege, este din cele maĭ interesante, și fie-care știe cu cîtă greutate se modifică, la noĭ maĭ ales, legea instrucțiuneĭ. Prin urmare o lege odată făcută, are toate șansele să trăĭască mulțĭ, foarte mulțĭ anĭ. Și timpul durateĭ nu este hotărît de bunătatea saŭ răutatea legeĭ.

Ast-fel stînd lucrurile, trebuĭe să ne interesăm de-aproape de legea D-luĭ Poni.

E curios însă, că ministrul are aĭerul că ar voi sa treacă această lege prin surprindere. Convins, se vede, ministrul instrucțieĭ că numaĭ el și cu D. Sturdza pot să se pronunțe cu competență în materie de instrucție publică, nicĭ nu vrea să prezinte proĭectul săŭ discuțiuneĭ publice.

Face răŭ, foarte răŭ, D. Poni și noĭ îĭ atragem atențiunea asupra acesteĭ greșelĭ.

O lege care atinge bazele învățămîntuluĭ, trebuĭe să fie supusă celeĭ maĭ largĭ discuțiunĭ, căcĭ ea pune în joc interesele capitale ale țăreĭ și de sigur, cu cît discuția va fi maĭ liberă și maĭ serioasă, cu atîta legea va ĭeși maĭ complectă și maĭ potrivită pentru a da o direcție sănătoasă învățămîntuluĭ.

Nimenĭ, credem, nu va face o chestie de politică din legea învățămîntuluĭ, căcĭ orĭ cine, sîntem convinșĭ, își dă seamă de nevoĭa ce se simte de a se schimba actuala lege și maĭ ales de necesitatea organizăreĭ serioase a învățămîntuluĭ nostru secundar.

Ianus.

Petiția luĭ Ghenadie

Chestia mitropolituluĭ Ghenadie intră într'o nouă fază. Ghenadie, adresînd o petițiune regeluĭ, îl face direct responsabil de toate cîte i s'aŭ întîmplat, de caterisire, de judecare și de cele-l'alte pățaniĭ, înainte și după Căldărușanĭ.

Fostul mitropolit primat spune regeluĭ că dacă nu șĭ-ar fi întors fața de la dînsul și dacă nu l-ar fi părăsit pradă dușmanilor săĭ nesățioșĭ, și astă-zĭ încă ar fi stat pe scaunul mitropolitan.

Chestia, precum am maĭ spus-o, intră într'o nouă fază, căcĭ pe de o parte petițiunea adresată regeluĭ va contribui să lămurească atitudinea opozițieĭ față de Ghenadie, iar pe de altă parte întărește părerea acelora carĭ susțineaŭ cum că regele a căutat să discrediteze pe șeful bisericeĭ romîne, pentru a încuraja veleitățile propagandiștilor catolicĭ.

In adevăr, este cunoscut că susțiĭnătoriĭ luĭ Ghenadie în contra guvernuluĭ aŭ fost: 1-iŭ D. Fleva, 2-lea conservatoriĭ; dar, este tot atît de bine știut că și cel d'întîiŭ și ceĭ din urmă menajează pe regele, nu-ĭ ĭes din voĭe, nu vor cu nicĭ un preț să-l nemulțumească! In tot cazul, nu de dragul luĭ Ghenadie aŭ să se strice acuma cu dispensatorul putereĭ în țara romînească.

Este de prevăzut decĭ, că Ghenadie va găsi maĭ puținĭ călduroșĭ apărătorĭ în șirurile opoziționiste, ceea-ce va contribui ca soarta să-ĭ fie definitiv hotărîtă.

In ce privește acreditarea zvonuluĭ răspîndit, cum că regele lucrează pentru interesele catolicizmuluĭ, nu credem ca să dea naștere vre-uneĭ agitațiĭ. Partidele politice sînt prea slabe față de rege, pentru a-șĭ permite atitudinĭ independente față de dînsul.

Dragoș

Ferdinand asasinul luĭ Stambuloff

Procesul asasinilor. — Adevărațiĭ asasinĭ. — Ferdinand autor intelectual.

Procesul asasinilor

Erĭ a venit înaintea tribunaluluĭ din Sofia procesul asasinilor luĭ Stambuloff. Pe banca acuzaților nu se aflaŭ de cît treĭ din presupușiĭ asasinĭ și anume: Tufelkcieff, Georgieff *și birjarul* Axoff. *Procesul a fost amînat din cauză că lipsĭaŭ maĭ mulțĭ martorĭ trebuincĭoșĭ acuzăreĭ. Acest senzațional proces reamintește lumeĭ întregĭ zilele de 4 și 9 Iulie, cînd crima cea maĭ odioasă și maĭ barbară a fost comisă ziua, în amĭază mare, pe străzile Sofieĭ. Acest proces ne maĭ indică și începutul uneĭ nouĭ ere în Bulgaria;* era rusofilizmuluĭ și a barbarieĭ.

Intr'adevăr, împăcarea cu Rusia și recunoașterea prințuluĭ Ferdinand ca principe al Bulgarieĭ, nu se datoresc de cît asasinăreĭ luĭ Stambuloff, asasinare ordonată de prințul Ferdinand și executată de către asasiniĭ protejațĭ de miniștriĭ Stoiloff și Nacevicĭ.

Adevărațiĭ asasinĭ

Pe banca acuzăreĭ de la tribunalul din Sofia, aŭ stat erĭ numaĭ treĭ presupușĭ asasinĭ; adevărațiĭ ucigașĭ însă, aceĭ carĭ aŭ ordonat și executat omorîrea mareluĭ om de stat bulgar, n'aŭ fost față, căcĭ eĭ se află pe tronul princiar și în ministerele din Sofia.

Astă-zĭ, cînd nu ne maĭ aflăm în Sofia sub amenințarea iataganelor și revolverelor prințuluĭ Ferdinand, putem cu sinceritate destăinui ceea-ce știam încă de atuncĭ. Aceste fapte aŭ fost scrise și raportate de către miniștriĭ străinĭ guvernelor pe carĭ le reprezintaŭ.

Ferdinand autor intelectual

Acel care a ordonat asasinarea luĭ Stambuloff este prințul Ferdinand, căcĭ înainte de a pleca la Carlsbad, el a avut la 20 Iunie, în orașul Slivna, o întrevedere secretă cu asasinul Tufelkcieff, căruĭa îĭ ordonă asasinarea luĭ Stambuloff, ceea ce se și execută la 4 Iulie.

Maĭ mult încă. Atuncĭ cînd telegrama despre asasinarea luĭ Stabuloff sosi la Carlsbad unde se afla prințul Ferdinand, acesta, surprins plăcut de această veste, exclamă cu bucurie în franțuzește: „In sfîrșit!“

De pe banca acuzaților de la tribunalul din Sofia, lipsește dar prințul Ferdinand al Bulgarieĭ, principalul autor al asasinăreĭ luĭ Stambuloff; dar orĭ cît s'ar ascunde, orĭ cît ar fi el la adăpostul legilor bulgare, prințul Ferdinand nu va scăpa însă de judecata lumeĭ care îl va arăta vecĭnic cu degetul ca pe un ordinar asasin.

M. G. V.

Particularitățĭ Bucureștene

Proprietăresele

— Nu cunoștĭ pe Doamna?
— Care?
— Uĭte aĭa care trece mîndră, gravă cu aerul pudic, îmbrăcată în mătase de sus pînă jos.
— O femeĭe cinstită.
— Are aerul.

De cît, îĭ zicea pe vremea rușilor Aurica Oacheșa.

— Aș!
— Dar să-țĭ povestesc istoria. Istoria Doamneĭ e istoria multor proprietărese de acareturĭ în Capitală.

Doamna poartă adevărata marcă a fabriceĭ bucureștene.

Fabrică de proprietărese.

*

Cafelele chantante eraŭ în floare.

Rușiĭ împrăștiaŭ poliĭ cu amîndouă mîĭnile.

Antreprenoriĭ *cafelelor* le servĭaŭ champanie fabricată în pivnițele localuluĭ.

Buteliele se succedaŭ cu zecile.

Se deșertaŭ pe jumătate și chelneriĭ le luaŭ repede și răsturnaŭ conținutul lor într'un hîrdăŭ de metal, ținut la îndemînă.

Cînd ebrietatea era stăpînă pe mușteriĭ, conținutul hîrdăuluĭ servea antreprenoruluĭ ca să umple din noŭ sticlele deșertate la masă și să le dea de băut convivilor.

Nimenĭ ca Aurica nu se pricepea maĭ bine la stimularea deșertăreĭ buteliilor sub ochĭul veghĭetor al antreprenoruluĭ.

Iar din folos o parte bunicică îĭ revenea și eĭ.

*

Cînd s'a înființat Casa de Economie, Aurica a fost printre ceĭ d'întîĭ depunătorĭ.

Și regulat îșĭ purta apoĭ libretul la casierie.

Cînd sumele depuse s'aŭ rotunjit, Aurica a consimțit să i se cumpere bonurĭ.

Bonurile s'aŭ grămădit cu veniturĭ de icĭ de colo.

Chĭar vechĭul *Stadt-Pest* de pe locul unde se află azĭ pasagiul Caragheorghevicĭ, care face frumusețea Capitaleĭ, era un domeniŭ care producea binișor.

Și apoĭ, cînd are cine-va noroc și minte!

Și Aurica avea și noroc și minte și protectorĭ găsea cu dare de mînă, căcĭ nicĭ ea nu se codea cînd era vorba de dat în schimb.

Și cu bonurile a cumpărat fondurĭ și bărbat cu consimțimîntul ofițeruluĭ de stare civilă.

Este și marfă de asta.

Și Aurica e proprietăreasă, are veniturĭ, căcĭ are case marĭ și chiriașĭ mulțĭ.

*

— Aia?
— De, că doar....
— Iĭ zice Pușculița și azĭ.
— N'o fi tot proprietăreasă.
— Și trotuarul produce.

Ține minte de mult.

A uĭtat de unde a pornit și ca numele comanditarilor.

Tot cu ajutorul Caseĭ de Economie a făcut bonurĭ și bonurile fondurĭ de zid la poziție splendidă, în centrul Capitaleĭ și dă apartamente cu chirie.

Asta nu șĭ-a putut agonisi bărbat și de aĭa de multe orĭ închiriă apartamentele cu tot confortul și la maĭ tinerĭ și la maĭ bătrînĭ, chiar la bărbațiĭ în douĭ perĭ.

E în sfîrșit proprietăreasă.

*

— Doamna a căzut într'o maghernıță.... pe brațele unuĭ proletar.

Și a rămas cu numele.

Pe urmă a intrat adesea în palaturĭ.

Atît de des în cît a prins parale și gust de palaturĭ.

Și-a durat un rînd de le merge pomina.

Inchiriază caturĭ întregĭ.

Dar tot-d'a-una ține pe seama eĭ catul de la mijloc.

E maĭ scump și maĭ cu bocluc.

Trec mulțĭ pe acolo.

E proprietăreasă.

*

Și acum în ajunul Sfîntuluĭ Dumitru, eștĭ bucuros să poțĭ închiria o cameră, un apartament, o prăvălie, cu „sărut mîna“, cu capul descoperit.

Doamna proprietăreasă are aĭerul grav, pudic, e mîndră de acaretul dumneaeĭ și stăpînă — firește pe ce are.

*

După două săptămînĭ, cu mîĭnile în șoldurĭ, furioasă ordinară, impudică, Doamna proprietăreasă îțĭ strigă:

— Da ce, pîrlitule, cu baniĭ luĭ tat-tăŭ mĭ-am făcut casele — de te crezĭ pe moșia ta?

Iar dacă aĭ avut nefericirea să rămîĭ dator din trimestrul viitor cu te mirĭ ce — nicĭ Dunărea că-ĭ Dunăre nu te maĭ poate spăla.

Așa e Doamna proprietăreasă.

C.

IMPRESIUNI şi PALAVRE

(Din corespondenţa luĭ Chiţibuş cu cititoarele sale)

Domnule Chiţibuş,

Eram în grădină, cînd ne-a adus *Adevĕrul*. Mama şedea lîngă mine pe bancă. Nu ştiam cum să fac să deschid maĭ iute jurnalul, să văd răspunsul. In fine îl iaŭ foarte tacticos (pe cînd inima bătea iute, iute) şi mă uĭt şi văd: Niniche....

Ce bine! Nicĭ nu ştiŭ cum am citit de iute, nicĭ n'am înţeles bine. întîĭ, căcĭ eram tot cu gîndul să nu observe mama că prea citesc cu atenţie. Mă ştie de fel indiferentă pentru politică. De-ar şti de ce politică mă ocup!

M'aĭ făcut curioasă de tot. Imĭ spuĭ că mĭ-aĭ scris lucrurĭ în scrisoarea trecută, pe care nu le-am înţeles. Dar ce lucrurĭ, deslugeşte-mĭ şi mie, căcĭ eŭ am maĭ chemat în ajutor o verişoară a mea şi am citit împreună de vre-o 2—3 orĭ scrisoarea şi n'am găsit nimic de care zicĭ D-ta că aş putea să mă supăr. Imĭ eştĭ duhovnic şi îţĭ spun toate. De ce nu mĭ-aĭ spune şi mie cîte ce-va? Te rog dar foarte mult spune-mĭ ce lucrurĭ sînt acelea, că-ţĭ promit că nu mă supăr.

Şi acum să reviŭ iarăşĭ la iubire!

După cîte îmĭ scriĭ, e răŭ să mă mărit cu acela pe care-l voĭ iubi întîĭ. Dar nicĭ nu m'am gîndit la măritat. Vroĭ pur şi simplu să iubesc, înţelegĭ? Să iubesc, atîta tot. Nu vroĭ să mă gîndesc la decepţiile carĭ urmează; de ce m'aş gîndi?

Dar e vorba, cum să iubesc cînd eŭ nu întîlnesc pe nimenĭ. Dacă nu ĭes nicăerĭ! Şi la noĭ nu vine nicĭ un Domn străin. Pe cine vreĭ să iubesc! Ce să fac, spune-mĭ?

Ştiĭ ce-va? Scrie un articol, (nu acum, cînd veĭ avea timp) adresîndu-te mamelor. Dă-le toate argumentele posibile, că e răŭ să nu scoată fetele; spune-le multe, multe, ca să se convingă şi mama.

Mĭ-aĭ spus să-ţĭ cer orĭ-ce consiliŭ, nu e aşa? Te rog dar recomandă-mĭ vre-o cîte-va cărţĭ frumoase (franceze), cam în genul luĭ Guy de Maupassant (am citit: „Sur l'eau"). De acelea carĭ să descrie starea mea. Se găsesc? Dar veĭ fi ocupat şi eŭ te ţiŭ prea mult de vorbă. Cum mĭ-ar plăcea să facem cunoştinţă

Dar să vezĭ cum: D-ta să nu ştiĭ că sub numele meŭ se ascunde *Niniche*, pe cînd eŭ să ştiŭ că eştĭ *Chiţibuş*. N'aĭ ideie ce plăcere aş simţi să ştiŭ că nu mă cunoştĭ. Aşĭ fi cu totul alt-fel, ca să nu mă ghiceştĭ, indiferentă aproape. Ar veni vorba de iubire, aş spune: Iubire?

N'o înţeleg. Cînd eŭ o înţeleg aşa de bine.

Niniche!

P. S. Poate că aĭ ce-va maĭ bun de publicat. Să ştiĭ că nu mă supăr dacă nu-mĭ publicĭ scrisorile, numaĭ răspunsul să vie maĭ iute.

N.

Anglia şi Orientul

LONDRA, 2 Octombrie.— Continuînd discursul săŭ la Darlington, D. Hicksbeach zice: Nu putem constata dacă complicitatea sultanuluĭ în măcelurile din Constantinopol trebuĭe să se atribuĭască slăbiciuneĭ saŭ releĭ voinţe. Soseşte timpul cînd reformele vor trebui să fie însoţite de garanţiĭ pentru ca executarea lor să fie un fapt îndeplinit.

Englitera mergînd la Constantinopol, va găsi acolo alte puterĭ gata să împedice o debarcare. Rusia, Austro-Ungaria şi Germania sînt decise să menţie statu-quo-ul în Turcia. Englitera crede că nişte reforme administrative sînt cu desăvîrşire necesare.

D. Hicksbeach termină zicînd că Englitera n'are de gînd să lucreze în mod izolat, cĭ din contră, vrea să meargă de acord cu celel'alte puterĭ ale Europeĭ. O acţiune comună dezinteresată va izbuti maĭ uşor la un rezultat fericit.

Forţarea Dardanelelor

CONSTANTINOPOL, 2 Octombrie. — In urma, iradeleĭ ordonînd aplicarea în imperiŭ a reformelor acordate celor şease provinciĭ ale Anatolieĭ, o comisiune prezidată de ministrul de interne, a fost însărcinată să desemneze pe funcţioariĭ creştinĭ capabilĭ de a îndeplini funcţiunile de ajutorĭ de valiĭ.

LONDRA, 2 Octombrie. — Se transmite din New-York *Agenţieĭ Reuter* **depeşa următóre, venită din Washington: Consiliul de miniştri a decis ierĭ să ordone** *D-luĭ Terrel, ministrul Statelor-Unite* **în Turcia, de a merge pa bordul încrucişătoruluĭ** *Bancroft* **îndată ce o sosi la Smirna şi să-l însoţească pînă la Constantinopol. In caz de rezistenţă din partea turcilor, amiralul american** *Selfridge* **a primit ca instrucţiune de a sprijini trecerea Dardanelelor cu flota sa. Puterile aŭ dat consimţimîntul lor acestuĭ plan şi vor da concursul lor în caz de nevoĭe. D nu Breckenbridge, ministrul Statelor-Unite la Petersburg, ar fi obţinut consimţimîntul Rusieĭ.**

Nu s'a primit nicĭ o ştire care să confirme această depeşă.

LONDRA, 2 Octombrie. — *Agenţia Reuter*, află că încercurile competinte din Londra nu se ştie nimic în privinţa intenţiunilor atribuite Statelor-Unite. Nicĭ o putere n'a primit vr'o cerere ca aceea semnalată de depeşa din Washington, care este considerată ca îndoĭoasă.

WASHINGTON, 2 Octombrie. — Ministrul marineĭ refuză de a da cea maĭ mică informaţiune în privinţa destinaţiuneĭ luĭ *Bancroft* afară de aceea că acest bastiment a primit ordin de a lua instrucţiunĭ de la amiralul Selfridge.

Totuşĭ se asigură că concentrarea corăbiilor americane nu este de cît o manevră de serviciŭ care are de scop înlocuirea echipagiilor.

Mişcarea în Macedonia

ATENA, 2 Octombrie. — Comandantul militar din Grevena, Redjep-aga, care a fost rănit în ultima luptă, a murit.

Revista cărţilor

La Grande Famille, de *Jean Grave.* In editura librărieĭ Stock-Paris, a apărut zilele acestea unul din romanele sociale cele maĭ dramatice ale scriitoruluĭ anarhist Jean Grave. In *La Grande Famille* sînt zugrăvite armata şi viaţa militară cu toate mizeriile eĭ. carĭ duc pe om la crimă şi sinucidere.

La noĭ, unde cestiunea crimelor militare este la ordinea zileĭ, romanul luĭ Jean Grave va fi cetit cu multă atenţiune.

In depozit în *Sala noastră de Depeşĭ.* Preţul 3 leĭ 50 b.

*

Comment se resoudra la Question Sociale—par *G. de Molinari.* Editura Librărieĭ Guillamin et C-nie Paris.

Iată o cestiune care interesează toată lumea. Azĭ ea primează pe toate cele-l'alte şi toţĭ cugetătoriĭ veaculuĭ caută să o rezolve. D. G. de Molinori, directorul revisteĭ *Revue des Economistes*, se încearcă să-şĭ dea şi el soluţiunea şi dacă ea nu poate fi cea adevărată, totuşĭ lucrarea trebuĭe de citit pentru că ia rezumă toate sforţările vecheĭ şcolĭ economice ca să de-a altă soluţiune crizeĭ sociale, de cît aceea dată de socializmul ştiinţific.

In depozit în *Sala noastră de Depeşĭ.* 3 leĭ şi 50 volumul.

CRONICA

Banchetul guvernuluĭ

Un an de putere!

Miniştriĭ şi maĭ mulţĭ demnitarĭ colectivştĭ sînt la masă. D. Sturdza e în frunte şi cel d'întîĭ se ridică şi închină. Indată ce se ridică, D-niĭ Gogu Cantacuzino şi Stolojan apucă fotoliul de cîte un braţ, privindu-se fix în ochĭ. D. Sturdza pune un picĭor pe fotoliŭ şi începe:

— Fraţilor! Azĭ se împlineşte anul de cînd a răsuflat naţia. De pe scaunul pe care altă dată sta marele patriot, marele bărbat de stat, ilustrul şi în vecĭ pomenitul, şeful, vecinic şeful nostru şi pe care nu mă simt vrednic să-l ocup... (Toţĭ plîng).

D-niĭ *Cantacuzino* şi *Stolojan*: Aşa este!

D. *Sturdza* (urmînd, după ce îşĭ şterge lacrimile cu basmaua luĭ Partenie). De pe scaunul luĭ Ion Brătianu închin pentru o vecinică domnie, ca cu toţiĭ să ne găsim la masă în toţĭ aniĭ pentru a serba un noŭ an de putere!

D. Sturdza întinde paharul ca să ciocnească, toţĭ întind paharele. De-odată un zgomot teribil, şi în capătul cel-l'alt al meseĭ, pe scaunul lăsat liber de D. Stătescu care se retrăsese să se încălzească lîngă sobă — se făcuse foc după cererea D sale — apare umbra mitropolituluĭ Ghenadie.

Ea întinde un pahar pe care e scris: *Scrisorile luĭ Mărgăritescu.*

Toţĭ înspăĭmîntaţĭ se daŭ în lăturĭ, o rup la fugă, masa se rostogoleşte, paharele se sparg, D. Stătescu se ascunde după sobă; numaĭ D-niĭ Cantacuzino şi Stolojan se ceartă pe fotoliul părăsit de D. Sturdza.

După cincĭ minute miniştriĭ se întorc tiptil.

D. G. Cantacuzino cere să fie daţĭ afară: D. Paul Stătescu pentru că n'a luat măsurĭ ca Ghenadie să nu poată intra în sala banchetuluĭ, şi prefectul Dobrescu, pentru că l-a lăsat pe Ghenadie să plece de la Căldăruşanĭ.

Bac.

INFORMATIUNI

INTERIOARE

O mare nemulţumire domneşte printre fruntaşiĭ liberalĭ, din cauza moduluĭ cum guvernul a hotărît să tranşeze chestiunea remanierel ministeriale.

După cum se vede, numaĭ D. Palladi va părăsi ministerul, iar D. Stolojan va avea în schimb preşedenţia Camereĭ.

Prin intrarea D-luĭ Aurelian şi Costinescu în minister, zic eĭ, lucrurile nu se vor putea de loc linişti, căcĭ nu în jurul acestora se vor aduna toţĭ nemulţumiţiĭ.

D. Sturdza care a fost pus în curent de nouile nemulţumirĭ, a zis:

— Atuncĭ voiŭ dizolva Camerile şi voiŭ alege deputaţĭ pe aceĭ carĭ vor fi mulţumiţĭ cu miniştriĭ pe carĭ îĭ voiŭ vrea eŭ.

Ministerul de interne a aprobat reducerea de la 6 la 5 leĭ a taxeĭ ce comuna Craiova percepe de la hectolitrul de vin de tot felul important în oraş.

In oraş circulă zgomotul că L. Cornea, renumitul cămătar din Str. Regală, ar fi dispărut din Bucureştĭ, după ce a pus mîna pe o sumă foarte mare de banĭ.

Se zice că L. Cornea ar fi escrocat pe o mulţime de persoane din înalta societate bucureşteană.

Suma cu care Cornea a dispărut se ridică la 200 miĭ leĭ.

Ministerul de justiţie a numit o comisiune care să studieze şi să elaboreze un proiect de lege pentru o nouă organizare a corpuluĭ portăreilor.

Cu privire la remanierea ministerială, aflăm că D-luĭ E. Stătescu nu-ĭ convine de loc trecerea D-luĭ Cantacuzino la interne, de oare-ce acesta ar fi avînd veleităţĭ de preponderenţă în partid.

— Gogu, a zis D. Stătescu, va fi cu vremea maĭ periculos de cît Fleva pentru noĭ şi de aceea nu trebuĭe să-l cocoţăm prea sus, ca să nu ne dea apoĭ pe noĭ toţĭ, jos.

Iată lista candidaţilor liberalilor dizidenţĭ din Huşĭ, pentru alegerea colegiuluĭ I comunal, care se va face la 13 Octombrie:

D-niĭ R. Ralle, G. Vîntu, Har. Bosie, Al. Mazilu, Alex. Buznea şi N. Cişman.

D. Dr. I. Ghidionescu a fost numit în postul de medic al spitaluluĭ judeţian şi al oraşuluĭ Mizil, în locul D-ruluĭ Ion Rădulescu, demisionat.

Direcţiunea C. F. R. a comandat maĭ de mult în străinătate un număr de locomotive avînd o forţă maĭ mare ca cele ce posedăm şi carĭ vor servi pentru trenurile accelerate Ungheni-Bucureştĭ, Predeal-Bucureştĭ şi Bucureştĭ-Constanţa.

Aceste locomotive vor fi predate direcţieĭ peste cîte-va zile.

Petiţia pe care fostul mitropolit a înaintat-o regeluĭ a produs oare-care zăpăceală printre miniştri.

Hotărîrea luĭ Ghenadie de a refuza propunerile de împăcare ce ĭ-a făcut D. Mîrzescu din partea guvernuluĭ, îĭ pune pe miniştri în impas faţă de rege, care şi-a exprimat de mult dorinţa şi le-a cerut chiar să caute toate mijloacele pentru a linişti lucrurile.

Astă-zĭ miniştriĭ—şi în special D. Sturdza,— vor avea la Sinaia o convorbire cu regele în privinţa luĭ Ghenadie.

Următoarele numirĭ s'aŭ făcut în serviciul primărieĭ Capitaleĭ, în ultimele zile ale luneĭ Septembrie:

D. Al. Coemgiopolu, controlor la serviciul de constatare în locul D-luĭ N. Mateescu, trecut în alt post.

N. Mateescu, comisar comunal cl. I, în locul D-luĭ Gr. Teodorian, revocat.

I. Georgescu, controlor pentru facerea transitelor la fabrica de petrol, post creiat.

N. Hasnaş, vaccinator aniliar în locul D-luĭ Stoenescu Chiril, demisionat.

St. Mihaloviciĭ, supra-veghetor asistent la secţia gunoaelor, în locul D-luĭ Chr. Stefănescu, avansat.

Lascu Tribie, camerist, în locul D-luĭ Mirea Georgescu, revocat.

C. Tomulescu, supra-veghetor asistent la secţia gunoaelor, în locul D-luĭ St. Mihaloviciĭ.

Iacob Drăghiciĭ, agent încasator la coloanele de apă, în locul D luĭ C. Niculescu, înlocuit.

Examenul oral pentru pratica pedagogică a şcoalelor normale de institutorĭ din Capitală şi de institutoare din Bucureştĭ, Iaşĭ şi Craiova, s'a terminat.

Comisiunele examinatoare aŭ trimes rapoartele ministeruluĭ de instrucţiune.

D. Poni a luat hotărîrea a numi institutorĭ şi institutoare pe ziua de 15 Octombrie, pe toţĭ ceĭ ce aŭ reuşit.

Intrarea D-luĭ Cantacuzino la departamentul internelor e privită de colectivişti ca o salvare a situaţieĭ încurcate în care se află guvernul.

Mulţĭ liberalĭ sînt nemulţumiţĭ însă, de dictatura prea mare pe care D. Cantacuzino va exercita-o în partid.

Ministerul de interne a trimes un inspector financiar la R-Sărat ca să constate actuala situaţie a caseĭ comunale şi să examineze lucrările pe carĭ le face comuna în timpul de faţă.

S'aŭ primit oare-carĭ denunţărĭ contra primaruluĭ de R-Sărat.

D. Arnold Montandon a fost numit pe ziua de 1 Octombrie asistent la muzeul de zoologie din Capitală.

D. judecător de instrucţie, Vasiliu, a reînceput, după cum am spus, cercetările în afacerea fostuluĭ mitropolit.

Zilele acestea a chemat din noŭ pe stareţul monastireĭ Sinaia, pe arhiereul Valerian şi alţĭ călugărĭ.

Marina comercială

La direcţia C. F. se prepară un proiect de lege pentru reorganizarea serviciuluĭ maritim şi fluvial.

Credem că este interesant să împărtăşim cititorilor noştri cele ce am aflat în această chestie.

*

S'a constatat că cu actuala organizaţie a marineĭ comerciale, rezultatele pe carĭ le dă serviciul maritim nu sînt de loc în raport cu sacrificiile pe care le face statul.

Marina fluvială care depinde de regie, dă în fie-care an un venit destul de bun, pe cînd marina maritimă dă un deficit destul de mare. Cauza deficituluĭ a fost pînă acuma lipsa de vapoare. Să ştie că „Cobra" este închiriată şi statul plăteşte pe fie-care an vre-o 36,000 fr. chirie, pe cînd produsul „Cobreĭ" abia se urcă la vre-o cîte-va miĭ.

Peste un an vom avea patru vapoare—carĭ aŭ fost comandate acum—şi ast-fel se va putea lungi şi linia parcursuluĭ.

*

Prin noul proiect de lege, este vorba să se întindă operaţiunile floteĭ noastre comerciale pînă la Anvers.

Aceasta ar necesita un noŭ credit, căcĭ creditul de 10,000,000 votat pentru marină este aproape epuizat.

Tot de-odată se va trece şi marina fluvială la căile ferate, unde se va înfiinţa o secţie specială: „Secţia marineĭ comerciale".

*

Un alt răŭ de care suferă acum serviciul maritim este şi chipul în care se face recrutarea personaluluĭ.

Maĭ toţĭ funcţionariĭ se numesc direct de către ministrul lucrărilor publice şi la numirea lor se are în vedere protecţia şi interesele politice, iar nu nevoile serviciuluĭ.

*

Indată ce se va începe construirea vaselor comandate, este vorba să se trimită cîte un delegat al direcţieĭ C. F. ca să supravegheze lucrările la fabrică.

Este o chestie foarte serioasă aceasta şi la direcţie s'a emis părerea de a nu se maĭ trimite nicĭ un reprezintant care să asiste la fabricare—de oare-ce aceasta costă foarte mult—dar să se facă recepţia vaselor pe baza uneĭ garanţiĭ pe care să o depuie fabricanţiĭ pentru un termen oare-care.

Acest sistem ar fi de sigur mult maĭ avantagios pentru stat.

Supravegherile la fabrică aŭ dat de multe orĭ rezultate destul de rele. Statul a fost nevoit să peardă sume importante, pentru că îĭ era imposibil să se despăgubească de la cel ce supraveghiase lucrările. Pe cînd dacă fabricantul depune o garanţie serioasă pe un termen de 2—5 anĭ, îndată ce se constată un defect în fabricaţie, el e nevoit să repare votul pe socoteala sa, s'aŭ îl poate repara chiar statul în contul garanţieĭ.

Pînă acum nu s'a luat nicĭ o hotărîre în această chestie. E probabil însă că se va admite tot sistemul cel vechiŭ.

Rep.

D'ALE ARMATEI

Consilul de războiŭ al corpuluĭ II de armată din Iaşĭ a condamnat erĭ, pe caporalul Vasile Axinte, la 2 anĭ puşcărie şi pe caporalul Dobrea Nicolaĭ, din compania 2a jandarmilor pedeştri la 6 lunĭ închisoare, pentru insulte aduse superiorilor lor, locotenentul Dabija şi sub.-locot. Asachi.

D. general Budişteanu, ministru de războiŭ, a numit o comisiune mixtă de civilĭ şi militarĭ sub preşedenţia D-luĭ general Arion, comisiune care să studieze îmbunătăţirile ce trebuiesc introduse în codul de justiţie militară.

Din acestă comisiune fac parte şi uniĭ membriĭ aĭ înalteĭ Curţĭ de casaţie.

JUDICIARE

Camera de punere sub acuzaţie nu se va pronunţa de cît Vinerĭ asupra opoziţiuneĭ făcută de către procurorul general contra ordonanţeĭ de neurmărire dată de judecătorul de instrucţie Dărăscu, în afacerea Steiner.

Procesul Georgescu-Stelorian, va veni înaintea tribunaluluĭ corecţional la 8 Octombrie.

Fotoliul ministeruluĭ public va fi ocupat de D. procuror Cantacuzino.

Curtea de apel din Iaşĭ, secţiunea I, a condamnat, erĭ, la treĭ lunĭ închisoare pe D. I. Andreĭescu, fost primar al comuneĭ Forcosa din judeţul Suceava, pentru luare de mită.

D. Teodor Grigoriu, judecător de instrucţie la tribunalul Putna, a fost permutat în aceeaş calitate la tribunalul Tutova.

D. T. Rădvan, a fost numit în locul D-luĭ Grigoriu.

EXTERNE

Am anunţat acum cîte-va zile că miniştriĭ plenipotenţiarĭ aĭ Romînieĭ, Belgieĭ, Suedieĭ etc. la Constantinopole, aŭ cerut printr'o notă sultanuluĭ ca să îĭ se comunice direct tot ce se petrece în lumea diplomatică, de oare-ce ambasadoriĭ marilor puterĭ refuză să o facă.

Miniştriĭ plenipotenţiarĭ aĭ statelor sus menţionate, văzînd că nu primesc nicĭ un răspuns aŭ delegat pe decanul lor, ministrul Suedieĭ, ca să intervină verbal pe lîngă sultan. Sultanul primi pe ministru şi îĭ spuse că nu ştie absolut nimic, şi că n'a primit nicĭ o notă.

Făcîndu-se o anchetă, s'a constatat că într'adevăr nota a fost remisă la secretariatul sultanuluĭ, dar că această *notă* a dispărut înainte de a o vedea sultanul.

Miniştriĭ plenipotenţiarĭ aŭ reclamat din noŭ sultanuluĭ în numele statelor respective, printre carĭ figurează şi Romînia.

Banca imperiuluĭ german a urcat scomptul cu 5 la sută.

ECOURI

D. Virgiliŭ N. Cişman, talentatul colaborator al *Adevĕruluĭ Ilustrat*, va pune sub presă un noŭ volum de versurĭ, întitulat: *Zile Pierdute.* Publicul cetitor îĭ va face nouluĭ volum aceeaş primire simpatică, care a făcut-o celorl'alte versurĭ ale tînăruluĭ poet.

Următoarele numirĭ s'aŭ făcut în serviciul penitenciarelor din ţară:

D. Gr. Varlam, director clasa I, în locul D-luĭ Alex. Macri, destituit.

D. Nicolaie Stancov, director clasa II-a, în locul D-luĭ Gr. Varlam, înaintat.

D-na Ecaterina N. Stancov se numeşte în postul de sub-directoare la penitenciarul Plătăreştĭ, în locul D-neĭ Aurelia Macri, revocată.

D. I. Boĭcescu, actual grefier-comptabil clasa II-a în serviciul închisorilor centrale, se înaintează în gradul de clasa I-a, în locul D-luĭ Gh. Cornea, destituit.

D. Al. Rădulescu se numeşte în postul de grefier-comptabil clasa II-a în acelaş serviciŭ, în locul D-luĭ I Boĭcescu, înaintat.

D. Al. Voĭcescu se numeşte în postul de grefier-comptabil clasa I-a în serviciul închisorilor centrale, în locul D-luĭ D. I. Mirodeanu, destituit.

D. Const. Daulja se numeşte în postul de grefier-comptabil clasa II-a în serviciul închisorilor centrale, în locul D-luĭ T. C. Nutreţianu, demisionat.

La 1 Octombre a avut loc inaugurarea noueĭ fabrice de pîine, situată în calea Moşilor No. 205, proprietatea D-luĭ Ioan Niculescu. Instalaţia fabriceĭ este atît de excelentă în cît pe lîngă că asigură o fabricaţiune cît se poate de bună şi curată, dar dă o cantitate de 4000 de pîinĭ în 24 ore.

Făina întrebuinţată la fabricaţia pîineĭ este de la moara D-lor fraţĭ E. Asan, cunoscută ca una ce produce cea maĭ bună făină din ţară.

Preţul pîineĭ este fixat la 15 banĭ klg., iar al jimbleĭ la 20 banĭ klgr.

500—1

La laboratorul de histologie al facultăţeĭ de medicină din Iaşĭ, s'a numit asistent D. G. Moisiu, doctorand în medicină; iar D. I. Popescu, preparator.

D. Dr. Thoma Ionescu a fost delegat să ia parte la congresul de chirurgie ce se va ţine la 7 (19) Octombre la Paris.

D. *Leon Dardenne*, un cunoscut pictor belgian, a bine-voit să ne trimeată două tablourĭ pentru *Sala noastră de depeşĭ*, o marină şi un peisagiŭ de Flondra.

D. Dardenne expune tablourile sale deja de un-spre-zece anĭ şi este foarte apreciat în lumea artistică. Anul acesta a expus la expoziţia *Cirului Artistic* din Bruxelles.

D-sa îşĭ propune a face în curînd o expoziţiune în Romînia şi a făgăduit colaborarea sa *Adevĕruluĭ Ilustrat.*

D. Dr. I. Thoma Ionescu, a fost numit pe ziua de 1 Octombre, profesor suplinitor la catedra de pathologie internă şi therapiă de la facultatea de medicină din Bucureştĭ, în locul D-luĭ Dr. Alexianu retras la pensie.

D. Ion Vasiliu, a fost numit şef de biuroŭ la prefectura jud. Botoşanĭ, în locul D-luĭ Ion Herescu, demisionat.

D. N. Dacu a fost numit în aceeaş calitate la prefectura judeţuluĭ Putna.

Următoarele consiliĭ comunale aŭ fost dizolvate: Tîrgu-Stefăneştĭ (Botoşanĭ), Pîrîieniĭ de sus (R.-Vîlcea şi Corlăţelul, (Mehedinţĭ).

Din seria III aŭ răuşit următoriĭ candidaţĭ la examenul de bacalaureat: Drăghiceanu D., Duca Gheorghe, Dumitru Ion, D rele Georgescu Alexandrina, Georgescu Ermina, Hagiad Elena, D-niĭ Georgescu Vasile, Gruşcă G., Golîlniceanu Alex., Grigorescu Pretar, Meurich Leon, Hera Ion, Vulturescu Ion.

La Sala de Depeşĭ aŭ sosit următoarele noutăţĭ:

Ch. Renouvier. Philosophie Analytique de l'histoire.—Les Idées.— Les Réligions. — Les Systémes —Leĭ 12.

Paul Robin. Contre et pour le Néo. — Malthusianisme.—Leĭ 1.

Bernard Lazare. Contre l'antisémitisme. 50 b.

Jean Rameau. Le coeur de Régine. Leĭ 3.50.

Hélène Vacaresco. L'ame sereine. Leĭ 3.50.

Henri Rochefort. Les aventures de ma vie 5 vol. Leĭ 17.50.

La coopération des idées. — Revue mensuelle de Sociologie positive.

Léo Taxil. La Corruption fin de siècle. Leĭ 3.50.

Figaro Illustré.—Octobre. Leĭ 3.

Din cauza abundanţeĭ de materie, suspendăm pentru astă-zĭ urmarea foiţeĭ PRIMEJDIE DE MOARTE.

EDIŢIA III

Retragerea lorduluĭ Rosebery

LONDRA, 2 Octombrie.— Comisiunea executivă a federaţiuneĭ liberale-naţionale a adoptat o hotărîre exprimînd părerile sale de răŭ pentru dimisiunea lorduluĭ Rosebery şi adresîndu-ĭ mulţumirile sale. Afară de asta. a decis că din cauza împrejurărilor actuale, să nu se ocupe de alegerea viitoruluĭ şef al partiduluĭ.

Sir V. Harcourt dezmite ştirea răspîndită că ar avea de gînd să renunţe la poziţia sa de şef al liberalilor şi de a se retrage din viaţa politică.

Ultime Informaţiunĭ

INTERIOARE

Ghenadie şi regele

De la începutul luneĭ Octombre, chestiunea Ghenadie a revenit la ordinea zileĭ. Dar de astă dată, această chestie se prezintă sub o nouă formă şi anume, *aceea anti-dinastică.*

Broşura, petiţia contra tăgadeĭ de justiţie şi în fine petiţia fostuluĭ mitropolit Ghenadie către rege, aŭ fost de mult chibzuite şi redactate de Ghenadie împreună cu maĭ mulţi membri influenţĭ aĭ opoziţieĭ. Ziua de 1 Octombrie era fixată pentru reînceperea campanieĭ sub noua formă în care ni se prezintă astă-zĭ.

Versiunea colectivistă

Colectiviştiĭ susţin că toate aceste petiţiunĭ aŭ fost redactate de D. *Fleva, care lăsînd să se creadă că în toată chestia Ghenadie, regele este singurul vinovat*, iar colectivitatea n'a servit de cît ca instrumente; a înduplecat pe Ghenadie să atace cu vehemenţă pe rege şi să-l ameninţe cu blestemul *dreptuluĭ judecător în care «are deplină şi nestrămutată credinţă şi unde va găsi fără îndoială limanul de scăpare».*

D. Fleva, pentru a nu se compromite faţă de rege, zic colectiviştiĭ, a pus pe mitropolit să trimeată petiţiunea la palat, prin D. Niţulescu, rămîind ca D. Fleva şi aĭ săĭ să lovească în mod indirect în rege şi să-l silească ast fel a juca după placul lor, fără ca regele să aibă a reproşa ceva D-luĭ Fleva.

Versiunea flevistă

Persoanele din jurul D-luĭ Fleva contestă însă această versiune a colectiviştilor şi susţin că D. Fleva ar fi fost adversarul uneĭ campaniĭ în contra regeluĭ şi că petiţiunea fostuluĭ mitropolit către rege este opera conservatorilor, carĭ vor să facă din Ghenadie o armă puternică în contra regeluĭ.

Fleviştiĭ explică dar mergerea luĭ Niţulescu la palat, ca purtător al petiţieĭ luĭ Ghenadie, tocmaĭ prin faptul că D. Fleva ar fi dezaprobat această petiţiune, căcĭ altminterĭ, zic eĭ, cine altul de cît D. Fleva, ar fi fost cel maĭ bun intermediator între rege şi Ghenadie.

Fineţa luĭ Ghenadie

Fostul mitropolit şi cu prieteniĭ săĭ, privesc însă cu totul alt-fel, toată campania dusă împrejurul numeluĭ săŭ.

Ghenadie, zic aceştia, ştie că atît conservatoriĭ cît şi D. Fleva n'aŭ făcut de cît să-şĭ apere interesele lor şi că în ziua cînd conservatoriĭ vor ajunge la putere, saŭ D. Fleva va primi de la partidul liberal ceea ce crede că i se cuvine, nimenĭ nu se va maĭ gîndi la Ghenadie. Pentru a nu servi dar drept o armă care după ce a fost întrebuinţată se aruncă, Ghenadie a voit să dejoace atît pe conservatorĭ cît şi pe D. Fleva şi punînd chestia pe adevăratul eĭ teren, adică pe acel anti-dinastic, să silească atît pe conservatorĭ cît şi

pe D. Fleva să ducă campania în sensul vederilor sale.

Opinia amicilor fleviştĭ

Nu toţĭ partizaniĭ D-luĭ Fleva sînt însă mulţumiţĭ de purtarea d-sale. Uniĭ dintre aceştiĭ ca D-niĭ Vasile Cogălniceanu şi G. Scorţescu găsesc că rău face D. Fleva că nu spune lămurit ceea ce gîndeşte, căcĭ după eĭ singurul vinovat în chestia Ghenadie, este numaĭ regele care a voit să lovească în biserica romînă, spre a putea ast-fel proteja şi ridica în ţară pe cea catolică.

Rep.

Toată colonia de nemţĭ stabiliţĭ de zece anĭ în Dobrogea, a părăsit această provincie, de unde aŭ venit direct în Bucureştĭ. Coloniştiĭ vor emigra în sudul Americeĭ, unde speră a putea trăi maĭ lesne de cît în Dobrogea.

Toţĭ emigraţiĭ declară că pleacă siliţĭ de persecuţiunile ce îndură din partea administraţieĭ romîneştĭ din Dobrogea.

Erĭ şi azĭ, şĭ-aŭ maĭ dat demisiile din consiliul comunal de la R.-Sărat şi D-niĭ Sava Gherghiceanu, şeful dizidenţilor din acea localitate, Anghel Mosgoş, Ion Găgiulescu, Nicŭ Mihailescu, D. Iarca şi G. Protopopescu.

Demisiunile aŭ fost date separat.

Ministrul de interne le-a respins, însă toţĭ consilieriĭ perzistă în demisiunĭ, ast-fel că zilele astea consiliul va fi dizolvat.

Junimiştiĭ, în cap cu D. Friedmann, vor merge la alegerĭ alăturĭ cu Lupeştiĭ, pentru a combate lista prefectuluĭ.

Dacă însă dizidenţiĭ, în frunte cu D. Sava Gherghiceanu, vor da concursul listeĭ prefectuluĭ, atuncĭ succesul acestora din urmă e asigurat şi Lupeştiĭ vor fi zdrobiţĭ.

Aflăm că printre eleviĭ liceuluĭ Michaiŭ-Bravul din Capitală s'a ivit conjuctivita granuloasă. O mare parte din eleviĭ acestuĭ liceŭ sînt atinşĭ de această boală şi ameninţaţĭ să rămînă orbĭ.

D. Al. Tătăranu, prefectul de R.-Sărat, a venit în Capitală pentru a expune guvernuluĭ actuala situaţie politică din acea localitate, în urma demisionăreĭ primaruluĭ.

Ministrul de interne, D. Stolojan, fiind la Sinaia, D. Tătăranu va sta pînă mîine în Capitală pentru a putea vorbi cu ministrul.

Fleviştiĭ şi Nădejdiştiĭ

In rîndurile partizanilor D-luĭ Fleva indignarea este mare pentru faptul că, pe cînd Dreptatea *e pusă în serviciul partiduluĭ socialist al D-luĭ Nădejde, acesta atacă pe D. Fleva cu foarte multă asprime.*

Unul dintre ceĭ maĭ cinstiţĭ fleviştĭ ne spunea erĭ :

— Ce vreţĭ, eŭ unul nu maĭ înţeleg pe Fleva şi nu-l maĭ înţeleg pentru că acolo unde trebuĭe să fie, nu este maĭ categoric. Iată un exemplu: Duminică 29 Septembrie, Dreptatea *participă la întrunirea convocată de ziarul* Lumea Nouă *în sala Dacia şi dă tot concursul ca întrunirea să reuşească, iar a doua zi, D. I. Nădejde scrie în aceeaşi* Lumea Nouă *un articol foarte disprecţuitor pentru Fleva, din care extrag : «De ce* Dreptatea *nu maĭ sfîrşeşte cu* **nesăratele** *«şi* **nechibzuitele articole fără «noimă contra D-luĭ Sturdza ?** *«O fi avînd şi chiar are multe lipsurĭ şeful «partiduluĭ liberal, dar,* **dacă ar fi vorba să-l schimbăm cu D. Fleva «aşa cum ni-l arată purtarea** *«Dreptăţeĭ faţă cu alianţa nostră contra Rusieĭ,* **mărturisim că l-am preferà pe D. Sturdza.**

«De cît un liberal fără program *(Fleva)*, **maĭ bine ne place «un Sturdza-Maĭmuţă.»**

*

—Inţelegeţĭ, ne spunea amicul D-luĭ Fleva, că această situaţie nu poate dura. D. Nădejde şi socialiştiĭ îşĭ apără principiile aşa cum socotesc maĭ bine şi nu eŭ îĭ voiŭ cenzura ; dar nu pricep ca Fleva să facă neîncetat pe naivul şi să primească a fi admonestat de către acela cărora le pune cu atîta dezinteresare la dizpoziţie şi popularitatea sa şi ziarul săŭ.

*

Trebuĭe să adăogăm că printre fleviştĭ, ceĭ maĭ mulţĭ judecă la fel, iar în întrunirea de la 6 Octombrie, care se va ţine la D. Fleva, cestiunea aceasta va fi atinsă.

Tînărul Glaserman, bănuit că ar fi sustras un cek de la patronul săŭ din Brăila, s'a prezintat în biurourile redacţieĭ noastre şi ne-a declarat că de şi pentru un moment a fost bănuit şi arestat de poliţia Capitaleĭ, el însă nu a comis faptul ce i se impută.

Azĭ dimineaţă, D. G. Cavalioti, senator din Galaţĭ, a sosit în Bucureştĭ unde se afla de erĭ, şi D. Zorilă deputat de Covurluĭ.

Aceştĭ Domnĭ, în urma uneĭ întrunirĭ ce s'a ţinut zilele acestea la D. Orleanu, în Galaţĭ, aŭ venit în Capitală pentru a prezinta guvernuluĭ ultimatul în chestiunea Malaxa.

Liberaliĭ din Galaţĭ, aŭ convenit ca să încredinţeze funcţiunea de prefect D-luĭ D. Zorilă, iar preşedinţia comisieĭ interimare D-luĭ G. Cavalioti.

Următoriĭ 13 din 18 candidaţĭ aŭ reuşit din seria a patra la examenul de bacalaureat ce s'a ţinut erĭ la Universitate :

Lichiardopul N., Macoveĭ Aur., D-ra Melinescu Virginia, Mihăescu M., Monkoa Al., Moscuna Isac, Oprişănescu Vasile, Nicolaescu V., Pîrvulescu Marin, Petrescu Ion, D-ra Olga Petrescu, Pop Constantin, Popescu C. Ion.

Consiliul Comunal din Iaşĭ

Ancheta de la Iaşĭ s'a terminat. D. Giani va depune zilele acestea raportul săŭ definitiv. S'a comunicat de alt-fel miniştrilor tot ce s'a descoperit la comună.

D. V. Gheorghian a emis părerea că Consiliul trebuĭe dizolvat.

Să ştie că D-sa voieşte să fie ales primar.

*

Guvernul se teme însă să dizolve în situaţia actuală şi Consiliul comunal din Iaşĭ.

D. Sturdza ar dori să vadă întîĭ rezultatul alegereĭ de senator care se va face în Decembre şi apoĭ să ia o hotărîre asupra Consiliuluĭ comunal.

*

Apoĭ, guvernul ar vroi să amîne dizolvarea consiliuluĭ, şi din cauză că D. Mîrzescu încă nu şĭ-a clarificat atitudinea şi dacă D-sa nu se decide să lucreze pentru candidaţiĭ guvernuluĭ, aceştia vor fi de sigur bătuţĭ.

*

Maĭ e şi altă chestie.

Ocultа nu ar fi tocmaĭ dispusă să dea D-luĭ Georgian primaria. Se ştie că primăria este o agenţie electorală. La ea se concentrează agenţiĭ, ea poate să împartă fondurĭ sub diferite denumirĭ pentru armata electorală, etc. Şi se ştie că D. Georgian are reputaţia de a fi foarte moale.

*

In tot cazul, chestiunea Consiliuluĭ comunal din Iaşĭ nu se va tranşa aşa de curînd precum pretind unele ziare.

Să nu ne mirăm, chiar dacă vom vedea apărînd un comunicat prin care se va declara că totul e curat în administraţia comunală.

Sînt în joc interese marĭ guvernamentale.

D.

Consiliul de miniştri în şedinţa de erĭ a aprobat plata sumeĭ de 12,000 leĭ pentru a se construi la Craiova nişte podurĭ la poligonul de tir al corpuluĭ I de armată.

Numărul bolnavilor de anghină difterică creşte pe fie-care zi la Iaşĭ.

Focul din Popa-Tatu

Astă-noapte, pe la orele 12, un mare incendiŭ s'a declarat în strada Popa-Tatu No. 65, la casele D-luĭ locot. de artilerie, Nicolae Georgescu.

Aŭ sosit la faţa locuthe imediat autorităţile poliţieneştĭ şi pompieriĭ.

Graţie ajutoarelor date la timp, focul a putut fi cu uşurinţă localizat, arzînd numaĭ partea din fund a caselor unde se afla bucătăria.

*

Focul a luat naştere de la o lampă lăsată aprinsă în bucătărie de către servitoare şi s'a întins cu repeziciune cuprinzînd în cîteva minute întreagă aripă a caselor din fundul curţeĭ.

Următoriĭ absolvenţĭ aĭ şcoaleĭ de podurĭ şi şosele aŭ fost înaintaţĭ la gradul de sub-locotenenţĭ în rezervă :

In reg. 1 de geniu : Erbiceanu Caton, Pretorian Stefan, Filiti Procopie, Constantinescu Apostolache.

In reg. 2 de geniu : Miclescu Nicolae, Teodorescu Nicolae, Casetti Iosif, Vidraşcu Ion, Dragoş Radu.

Alaltă-erĭ pe Dunăre s'a lăsat o ceaţă atît de deasă, în cît toate vapoarele poştale aŭ plecat din Galaţĭ şi aŭ sosit cu mare întîrziere.

Crima din Caracal

— Nouĭ amănunte —

Cu privire la crima ce s'a comis în Caracal, corespondentul nostru din localitate ne maĭ trimite următoarele amănunte, carĭ complecteazā informaţiunea noastră de erĭ.

Cercetările

Asasinul, întrebat asupra dispariţiuneĭ soţieĭ căpit. Popescu, a declarat maĭ întîĭ că ea ar fi plecat la Craiova saŭ Corabia, iar în urmă a spus că s'ar fi dus la un căpitan, căruia i s'a şi făcut perchiziţie domiciliară.

După cîte-va ore însă, declară că a însoţit-o chiar el pînă la un tînăr comerciant, anume Dalgherescu, de unde nu s'a maĭ întors.

S'a făcut şi acestuĭ domn perchiziţie, dar nu s'a dovedit nimic.

Dispăruta a fost căutată şi pe la maĭ multe persoane din judeţul Olt, persoane cu carĭ — zice ordonanţa — cocoana întreţinea corespondenţă.

S'a telegrafiat apoĭ în toată ţara, — dar nu s'a putut afla nimic.

Descoperirea cadavruluĭ

In ziua de 1 Octombrie, spre seară, comisarul Becu, însoţit de sergentul-major al companieĭ a II-a şi vre-o două-zecĭ de soldaţĭ, aŭ intrat în pivniţa caselor în carĭ domiciliază căpitanul Popescu.

Sondînd cu o sabie nisipul unde se conservă zarzavaturile de iarnă, văzu că într'un anumit loc sabia nu întîmpină nicĭ o rezistenţă.

Se dă la o parte nisipul şi se descoperă un cadavru.

Autorităţile, anunţate, sosesc imediat şi constată că acel cadavru era al soţieĭ căpitanuluĭ.

In faţa cadavruluĭ

Ordonanţa, pusă în faţa cadavruluĭ, a declarat sub impresiunea acesteĭ confruntărĭ că el e asasinul şi că a comis crima în urma uneĭ bătăĭ ce ar fi suferit din partea victimeĭ.

„Cocoana — a zis soldatul — a început a mă lovi peste cap şi pe corp cu un vătraĭ mare.

„Văzînd că nu maĭ conteneşte, i-am dat şi eŭ un pumn. Cu toate că n'am vrut să daŭ cu ele, cocoana, din pricina lovitureĭ mele, a căzut jos leşinată. De teamă că mă va spune căpitanuluĭ cînd se va întoarce din manevră, nu ştiŭ cum mĭ-a venit, dar m'am repezit la un cuţit şi am înjunghiat-o...

„In urmă am dus-o în pivniţă şi am îngropat-o, împreună cu pălăria şi rochia „a bună". ca să creadă căpitanul, la întoarcere, că nevasta luĭ a plecat în lume".

Soldatul a făcut aceste mărturisirĭ plîngînd.

Transportarea cadavruluĭ

Parchetul fiind înştiinţat, a dispus transportarea cadavruluĭ la Morgă şi a început să facă cercetărĭ.

Coresp.

D'ALE ARMATEI

Comisiunea inspectorilor generalĭ însărcinată cu cercetarea primelor condiţĭ ce se cer căpitanilăr carĭ daŭ examenul de maĭor, şĭ-a depus raportul în mîinile generaluluĭ Năsturel, preşedintele comisiuneĭ examinatoare.

Examenul oral începe mîine, 5 Octombrie. Memoriile căpitanilor aspiranţĭ aŭ fost erĭ studiate la ministerul de războiŭ.

Comisiunea însărcinată de ministrul de războiŭ ca să întocmească un proiect de lege pentru modificarea coduluĭ de justiţie militară, şi-a început de erĭ lucrările.

Această comisiune prezidată de generalul Arion şi compusă atît din membrĭ aĭ justiţieĭ militare cît şi din membrĭ aĭ Curţeĭ de Casaţie, va pregăti proiectul cel mult peste o lună.

Proiectul va fi discutat în consiliul de miniştrĭ şi supus apoĭ aprobăreĭ regeluĭ, aşa ca la toamnă să fie votat între cele dintîĭ legĭ.

JUDICIARE

Erĭ s'a înfăţişat înaintea tribunaluluĭ Ilfov, secţia I, procesul testamentuluĭ Aritineĭ Gigârtu, făcut în favoarea generaluluĭ Poenaru.

Reclamanţiĭ Ciuculescu şi alţĭ moştenitorĭ aĭ defuncteĭ, pretind că testamentul e falş.

In tot timpul şedinţeĭ de erĭ, s'aŭ ascultat martoriĭ col. Grădişteanu, Pană Buescu, etc.

D. Pană Buescu, rudă cu răposata Gigârtu, a declarat că nu recunoaşte nicĭ scrierea nicĭ subscrierea din testament ca fiind ale rudeĭ sale.

*

Procesul s'a amînat la 6 Octombre, cînd se va asculta şi martorul Ioan Lahovari, fost ministru la Paris.

ECOURI

D. Octavian Lugoşianu a fost numit provizor al internatuluĭ liceuluĭ Sf. Sava.

Continuăm azĭ cu lista chilipirgiilor carĭ citesc gratuit ziarele în Craiova. Mijleanu, cafegiŭ ; Tomeĭ Grecescu ; Florian inginer; Cilibiu Constantinescu proprietar; R. Christescu tutungiŭ; Petrescu circiumar; Petrache Georgescu profesor; Naêm restaurator ; Gheorghe Nicolaşi bărbier; Pandele Lăzeanu spiţer; Ştefan Canescu circiumar; Jean Bucureşteanu frizer; M. Şapira ceasornicar; Pantevelescu; Anghel Ajidanel; Mitu Andreescu; Fers Davidsohn; Buchiş Eschenas; Iancu Eschenas.

A se citi în pagina a patra urmarea foiţeĭ PRIN CRIMA.

DOSARUL ZILEI

O crimă îngrozitoare s'a petrecut erĭ la Herţa în judeţul Dorohoĭ.

Un oare-care G. Gheorghiu, în vîrstă de 20 anĭ, şi care fusese condamnat la o lună închisoare pentru tîlhărie, şĭ-a omorît din gelozie concubina, dîndu-ĭ peste 30 de loviturĭ de cuţit în piept, cap şi gît.

Criminalul şĭ-a mărturisit singur crima. El a fost arestat imediat.

*

Douĭ ţăranĭ din T.-Jiu, anume Ion şi Gligore fiiĭ luĭ Gligore Răducanu, din comuna Zorileştĭ, aŭ omorît pe preotul Ioan Orzescu din comuna Zorileştĭ, jud. Gorj.

Criminaliĭ aŭ fost arestaţĭ.

*

Două femeĭ anume Filofteia Ionescu şi Paraschiva Constantinescu din strada Zefir, 19, aŭ otrăvit pe femeĭa Tinca Antonescu din str. Ţepeş-Vodă 23.

Criminalele aŭ fost arestate.

*

In noaptea de 1—2 Octombrie un mare incendiŭ a distrus maĭ multe şire de paĭe ale primărieĭ oraşuluĭ T. Severin, de la bariera T.-Jiuluĭ.

Focul se crede a fi fost pus.

Pagubele se ridică la 1200 leĭ.

*

Lina Petrache Nicolae din strada Pomu-Verde 28, a reclamat azĭ parchetuluĭ şi poliţieĭ că un individ anume Lică Dimitrescu din strada Fundătureĭ 24, împreună cu alţĭ tovarăşĭ, aŭ furat pe o soră a sa anume Elisabeta în etate de 14 anĭ şi aŭ violat-o.

Poliţia e în urmărirea acestor monştri.

*

Azĭ dimineaţă, un oare-care V. Alexandrescu din strada Ciclopĭ 23, a încercat să se sinucidă.

Fiind surprins în momentul cînd voia să-şĭ pue planul în executare, a fost împiedecat.

Cauza care îl determinase la acesta, e mizeria.

*

Alaltă-erĭ un tînăr care servea pe bordul „Orientuluĭ", vaporul regieĭ monopolurilor, ancorat în portul Galaţĭ, perzîndu-şĭ echilibrul, a căzut de pe bord în Dunăre şi s'a înecat.

Nenorocitul, înainte de a-se îneca a eşit de treĭ orĭ la suprafaţa apeĭ, dar nu s'a găsit nimenĭ nicĭ de pe bordul vaporuluĭ, nicĭ de pe mal ca să-ĭ vină în ajutor.

SPECTACOLE

TEATRUL NAŢIONAL.—Joĭ, 3 Octombrie, 1896, se va reprezenta pentru prima oară : **Amphitrion,** comedie în 3 acte şi un prolog, de *Molière.*

Spectacolul se va începe cu : **Un leŭ şi un zlot,** comedie într'un act, localizată de D. *Dumitru R. Rosetti.*

FOIŢA ZIARULUI «ADEVĔRUL

153

PRIN CRIMA

PARTEA A TREIA

FRATE ŞI SORA

XI

O căsătorie

Eŭ care propăvăduiesc tuturor generozitatea şi fraternitatea, înălţimea ideilor şi indulgenţa pentru cei slabi, sînt mulţumit a-mi da chiar mie această probă de sinceritate şi convingere.

Francisca ştia ce-i dreptul că Eugène, prin ziarul săŭ, se ridică în teorie pînă la cele mai înalte culmi ale dezinteresărei şi virtuţei.

Ea îl crezu şi se lăsă a fi înşelată de către dînsul în modul cel mai absolut !...

Privindu-l în ochi, zise:

— Greşeala mea a fost completă !...

Şi această greşală va avea urmări; vei primi de asemenea şi consecinţele?

— A face lucrurile pe jumătate, zise el, ar fi nedemn de mine.

Aşa cum eşti, aşa te iaŭ.

Numai, trebuie să grăbim căsătoria, înţelegi, ca să nu avem timpul de a... deveni ridicoli.

— Bine înţeles, zise ea; aranjează cu tată-meŭ cele de trebuinţă şi, în cele d'intîi zile ale luî Ianuarie, ne vom căsători.

— Mă voiŭ ocupa cît mai grabnic. Şi acum, vino,— îi zise el.

Ea îl privi cu spaimă.

— Vrei să ieşi d'aici împreună cu mine? întrebă ea.

— Da, cu tine, pentru a-ţi dovedi că, dacă vrei, te însoţesc pretutindeni, te apăr pretutindeni.

O oră mai tîrziŭ, Francisca se afla acasă, şi de Graves, procurîndu-şi cu uşurinţă adresa lui Laloubie, porni în căutarea lui către Montmartre.

Ajuns la portăreasa otelului unde locuia Laloubie, el scrise repede cîte-va cuvinte pe una din cărţile sale de vizită, puse biletul într'un plic, îl întovărăşi de o piesă de zece franci şi o dete femeiei zicînd:

— Du-te şi caută pe D-na Fernand Laloubie, dă-i acest plic şi împrumută-mi locuinţa D-tale pentru ca să pot vorbi cîte-va minute cu dînsa...

Dacă ezită să se scoboare, adaogă că n'are de ce se teme de mine, căci eŭ, din potrivă, viŭ să-i propun o afacere din cele mai avantagioase pentru ea.

El aşteptă zece minute într'o cameră al căreî mobilier se compunea dintr'o canapea algeriană pe care dormita un cotoiŭ voinic şi frumos, dintr'un pat de lemn sculptat, din cîte-ve scaune şi diferite tablouri.

Cînd portăreasa reapăru în pragul uşei, o mare femeie blondă şi de o grăsime incomparabilă, cu ochii limpezi şi răutăcioşi, cu buzele subţiri, cu tipul german foarte accentuat, o însoţia.

— Iată Doamna, zise ea luî de Graves. Vă las singuri, cum mi-aî cerut; înţelegeţi-vă amîndouî.

Inainte ca Doamna Laloubie să fi deschis uşa, de Graves îi zise:

— Cred, Doamnă, că şederea la Paris e foarte primejdioasă pentru D. Laloubie.

— Şi ce te *priveşte* asta?... răspunse ea cu un accent care nu lăsa nicî o îndoială asupra originei sale.

— Ba, declară nepotul luî Berthier, asta mă priveşte, şi am interes ca el să plece din Paris.

— Pentru ce?

— Asta e socoteala mea, şi nu vreaŭ să mă explic cu nimeni.

Pentru moment, eŭ îţi propun următorul lucru:

Dacă vă hotărîţi să locuiţi la New-York, la Filadelfia, saŭ cine ştie unde, dar de cea-l'altă parte a Oceanuluî, vă voiŭ plăti la amîndouî spesele de călătorie şi vă voiŭ da o sută de miî de francî pentru ca să puteţi întreprinde acolo o afacere oare-care.

Germana făcu nişte ochi enormi.

Incepuse să înţeleagă restul aceste daraverî.

— E adevarat ceea-ce mi-aî spus? zise ea.

— Adevărat.

— Dar dacă după ce voiŭ pleca, mă veî trage pe sfoară?

Aş vrea mai bine să-mi daî baniî înainte de plecare.

— Nu pot face asta...

Vreî să rămîi tot în Franţa după ce veî pune mîna pe banî?...

Nu mă păcălesc eŭ aşa de uşor...

— N'aî de ce te teme, căcî nicî eŭ nu maî vreaŭ să rămîn aicî...

O dată ce nu sînt franceză, înţelegî bine că nu ţin aşa de mult să locuesc în Franţa şi că America mi-ar conveni maî mult ca orî-ce altă parte de pămînt.

El îi dete în sfîrşit adresa domiciliuluî săŭ particular, şi o părăsi zicîndu-î:

— Va să zică, am convenit că soţul D-tale te va însoţi, nu-î aşa?

Ea avu, la adresa celuî absent, un gest de înverşunată ameninţare şi zise:

Fiî pe pace, ştiŭ eŭ să-l cîrmuiesc!...

Cincî-spre-zece zile în urmă, familia Laloubie călătorea spre Noua Lume, şi Francisca, într'un chip misterios, devenea, în faţa primaruluî, adevărata şi autentica Doamnă Eugène de Graves.

Ceremonia se petrecu numaî între intimî şi fiind-că era tocmaî în perioada cînd biserica zisă catolică nu bine-cuvînta căsătoriile, Sylvia, care de cîtă-va vreme devenise de o pietate extra-ordinară, ceru ca ceremonia nupţială să fie amînată după Anul Noŭ, adică în primele zile ale luî Ianuarie.

Eugéne respectă bucuros dorinţa mătuşeî sale.

Contractul îi asigura jumătate din bunurile luî Louis Berthier şi îi dedea, ca dotă imediată a Franciscei, un sfert din dobînzile caseî.

Căsătoria civilă dăduse forţă legală tuturor convenţiunilor.

Pentru rest, de Graves putea să maî aştepte.

De altmintrelea, răbdarea luî nu trebuia să fie supusă uneî lungî încercărî; cincî-spre-zece zile,—atît avea să aştepte.

XII

Văscul

Monté-Léone cheltuia mult.

La Cerc, juca din gros.

Peste tot şi tot-d'a-una, el arunca baniî pe fereastră.

— In cazul cînd o veni în acest moment să-şi retragă fondurile ce are la noî? zise într'o dimineaţă Louis luî Eugéne, cu o ură pe care nu şi-o putea ascunde.

De Graves fusese oare cum confidentul luî, dar de cînd îi devenise ginere, Louis îl trata într'un mod deosebit şi nu ascundea nimic de dînsul.

Louis Berthier, această fiinţă perversă, fără suflet şi fără conştiinţă, capabilă de orî-ce, avea, într'adevăr, o mare pasiune pentru copiiî săî, şi maî ales pentru fică-sa.

(Va urma)

Proprietar CONST. MILLE   Tipografia ziarului „Adevĕrul" Pasagiul Băncei Naţionale   Tipărit cu cerneală E. T Gleitsmann, Dresda